

Çırak - Kalfa - Ustalık Kanun Tasarısı Bakanlar Kurulunda

ilk Okulu Bitirmeyen Çırak Olamayacak

Bakanlar Kuruluna sevk edilen "çırak-kalfa ve ustalık" kanun tasarısına göre, en az ilköğretimi tamamlamış olanlar çırak olabilecek, çırak işveren başladığı günden itibaren ücret ödeyecek çıraklar için hastalık ve kaza sigorta primlerini devlet ödeyecektir.

Çalışma Bakanlığının esnaf ve sanatkârlar konfederasyonu ve Ticaret Bakanlığı ile ortak olarak hazırladığı bu tasarı, inşaat, tesisat ve benzeri işlerle her türlü makina, madeni ve madeni olmayan maddelerden yapılan cihaz alet, imal, tamir, ağaç döşeme, giyim, gıda iç-

ki, kimya temizleme, cam, matbaacılık işyerlerinde uygulanacaktır. Kanun kapsamına giren yerlerde en az bir usta çalışması mecbur tutulmaktadır. Bu tasarıya göre, çırak çalıştırmak isteyen iş veren Mahalli Çırak Yetiştirme Komitesine başvuracaktır.

TECRÜBE DEVRESİ

Çıraklığa üç aydan az, altı aydan fazla tutulmayacak olan bir tecrübe devresiyle başlayacak, programı Milli Eğitim Bakanlığının düzenleyeceği kurslarda çıraklar eğitileceklerdir. Bu tasarıda, deriş olunan esaslara göre ustalık imtihanında başarı gösterip ustalık ehliyetini alan usta bulunmuyorsa o iş yerinde çırak çalıştırılmayacaktır.

ladığını tevsik ettiği zaman kalfalık imtihanına girmekle zorunlu tutulmuştur. Kalfalık imtihanı, her sanat için, Milli Eğitim ve Çalışma Bakanlıklarınca tayin edilecek tarihlerde yapılacaktır.

Kalfa ehliyet belgesini aldıktan sonra, sanatında en az üç yıl kalfa olarak fiilen çalışmış olan kimse, ustalık imtihanına girecektir.

Usta belgesine sahip olanlar bağımsız iş yapmak üzere işyeri açabileceklerdir.

KALFALIK — USTALIK
Çırak, çıraklık süresini tamam-

Eğitim Yürüyüşü Yapıldı

Yurdun çeşitli yerlerinden gelen onbinlerce ilkökü ve devrimci öğretmen katıldığı Büyük Eğitim Yürüyüşü 15 Şubat 1969 cumartesi günü Ankara'da yapılmıştır. Öğretmenler önce Anıtkabirde toplanmışlar, Tertip Heyeti Atatürk'ün kabrine celenk koyduktan sonra topluca Tandoğan alanına dönmüşlerdir.

Tandoğan Alanındaki toplantı saat 13.30 da başlamıştır. Önce hep bir ağızdan İstiklâl Marşı söylenmiş, Atatürk ve Şehitler için saygı duruşundan sonra sırasıyla Tabii Senatör Mucip Ataklı, TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt, İlk-Sen Genel Başkanı Kenan Keleş ve Akçadağ Ören Köyü Muhtarı konuşmuşlardır. Konuşmacılar

genellikle Anayasamızın öngördüğü sosyal düzenin kurulması Kamu Personeline grev hakkının verilmesi, halkın sosyal ve siyasal haklarının bilincine ulaştırılması gibi konular üzerinde durmuşlardır. Konuşmalar tamamlandıktan sonra yürüyüşe geçen öğretmenler İstasyon-Samanpazarı-Cebeci yolu üzerinden Cemâl Gürsel alanına gelmişler ve Tertip Heyeti Başkanı İ. Safa Güner'in yaptığı kısa bir konuşma ile Büyük Eğitim yürüyüşü son bulmuştur. Örgütlenmiş devrimci öğretmenler topluluğunun gücünü gösteren bu düzenli ve gerçek muhteşem yürüyüşü ileri Türkiye ülküsüne yürekten bağlı Ankara'lılar tarafından heyecan ve iltisap izlenmiştir.

Dernek Genel Kurulu Toplandı

Teknik Öğretmen Okullarını Bitirenler Derneği Genel Kurul Toplantısı 23.2.1969 günü E.T.Y.Ö. Okulu konferans salonunda yapılmıştır.

Kongre Başkanlığına Fahri Zorlu, yardımlığına Ercan Yüksel, katipliklere de Zeynel Yüksel ile Kasım Adsan seçildikten sonra gündemin diğer maddelerine geçilmiştir.

Gündem gereğince Dernek Başkanı Yusuf Önerioy çalışma raporunu okuyarak, Derneğin mali durumunu, ilgilili kuruluş ve örgütlerle olan temaslarını, mesleki ve teknik eğitim politikasını anlatmış ve sözü E.T.Y.Ö. Okulu Kuruluş Kanunu Tasarısına getirerek özelle şunları söylemiştir.

"4 + 1 üzerinde Talim - Terbiye Dairesince çoğunlukla görüş birliği hasıl olması üzerine, Dernek, TÜTÖS, ETYÖS yöneticileri ortak olarak toplandı ve son durumu gözden geçirdik. Buna göre Okul tarafından hazırlanan taslağı sonuna kadar savunmaktık. Ancak, bu savunma bugünkü duruma göre bir aşama ve bir adım olan 4 + 1 çözümünü de tehlikeye sokacak ve okulu bugün hiç birimizin tatmin olmaması biçiminde kalma durumuna düşürecek bir akıma girdiği zaman bu 4 + 1 çözümünün okulumuz, mezunlarımız yönünden en yararlı ve tatmin edici biçimde düzenlenmesini sağlamak için çalıştık..." Başkan

(Devamı Sayfa 4'de)

BAŞYAZI

Bir Raporun Düşündürdükleri

MEHMET EMİN ZORKUN
TÜTÖS Genel Başkanı

Cumhuriyetin ilk yıllarında, sağlam temellere dayalı bir eğitim düzeni kurmak düşüncesi, Ulusal Kurtuluş ve Bağımsızlık Savaşının içinden gelen devrimci kadronun çalışmalarına ve eylemlerine egemen olmuştur. Zaman zaman dünyanın ünlü düşünür, filozof ve eğitimcilerinin yurdumuza çağırılıp görüşlerinin alınarak ilgililerin gözetiminde uzun süre devam eden araştırma ve incelemelere girişilmesi, başlangıçta işlerin gerçekçi bir anlayışla ele alındığını gözler önüne sermektedir. Ancak Mustafa Necati, Reşit Galip, Hasan Ali Yücel gibi Bakanların çevresinde toplanan Rüştü Üzellerin, İsmail Hakkı Tonguçların başlatıldığı halka dönük eğitim hareketinin anlamını, dayandığı temel ilkeleri ve amaçlarını kavrayamayan yetersiz kişilerin, zamanla perde arkası politik ve ideolojik hizipleşmelerden de yararlanarak Milli Eğitim Bakanlığının kilit mevkilerini ele geçirmesi olumlu sonuçlara ulaşmasını engellemiştir. Köy Enstitülerinin kurucusu Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç üstelik eserlerine kıyıldığını görmek bahtsızlığına da uğramışlardır. Rüştü Üzel'in durumu, İsmail Hakkı Tonguç ve Hasan Ali Yücel'in durumundan biraz farklıdır. O, çalışmalarını sonuçlandıracağı, eserini tamamlayacağı bir dönemde görevinden alınma tehditleriyle emekçiler ayrılma zorunda bırakılmış, yaptıklarının yozlaştırıldığını görenin küskünlüğü içinde ömrünü tamamlamıştır.

Geçmişe dönmek, zamanla zihinlerde silinmeye yüz tutan bazı raporları, estiricili bir görüşle yeniden inceleyerek değerlendirmenin yararlı olabileceği kanısındayız. Herde ayrı bir yazıya konu yapacağımız OMAR BUYS ve KÜHNE'nin Teknik Eğitimle ilgili raporlarına değinmeden, bu yazının dar sınırları içerisinde, 1935 yılında Başbakan emriyle Rüştü Üzel'in başkanlığında kurulan bir komisyonun hazırladığı rapor üzerinde duracağız. Bu rapor üzerinde ısrarla durmak istediğimiz nedeni hemen belirtelim ki, bugün Teknik Eğitimde Re-

(Devamı Sayfa 4'de)

YAMAÇ Görevinden Ayrıldı ÖNERTÖY Genel Müdür

Eski Gnl. Md. YAMAÇ

Yeni Gnl. Md. ÖNERTÖY

Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü Hasan Yamaç görevinden istifa etmiştir. Yamaç ayrılma nedeniyle ilgili yorum yapmamış son aylarda istifaya kararlı olduğunu ve yorgun düştüğünü ileri sürmüştür. Sızan haberlere göre Yamaç'ın ayrılmasında liseden belgeli öğrencilerin meslek okullarına kaydırılması ile ilgili çalışmaların da tesiri olduğu ve bu çalışmaların tasvip etmediği söylenmektedir. Hasan Yamaç 1961-63 arası ile 1965 den bugüne değin iki kez Genel Müdürlük yapmış bulunmaktadır. Eski Genel Müdür görevinin bulunduğu E.T.Y.Ö. Okulu Teknik Resim Öğretmenliğine atanmıştır.

Öte yandan Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'ne E.T.Y.Ö. Okulu öğretmeni ve eski Bitirenler Derneği Başkanı Yuruf Önerioy getirilmiştir.

TEKNİK ÖĞRETMEN!
TEKAN'A ORTAK OL!
BU FIRSATI KAÇIRMA!

Senatör varış ile Milletvekili Anğı gerekçelerinde şöyle söylemektedir:

"Kız ve Erkek Meslek Öğretmen Okulları henüz yeter sayıda mezun vermedin. Kız Enstitüleri ile Erkek Sanat ve Yapı Enstitülerinin A-teliye ve Meslek dersleri Öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere, 3007 sayılı kanunun (F) fıkrası ve 4644 sayılı kanunun II. Maddesi gereğince, Kız ve Erkek Sanat Enstitüsü, Yapı Sanat Enstitüsü (O zamanki adı ile Yapı Usta Okulu) mezunlarından adı geçen Okullara öğretmen atanmıştır. Bu öğretmenlerin atamaları bir imtihan sonunda yapılmıştır. (Mezun olduğu okulum seviyesinin üstünde Öğretmenlik yap-pı yapamıyacağı konusunda)

Daha sonra 5965 ve 358 sayılı Kanunlar gereğince en az (5) yıl başarı ile hizmet etmiş Öğretmenler 1955 yılında Ankara Erkek Teknik Öğretmen ve Kız Teknik Öğretmen Okullarında açılan yeterlik imtihanına tabi tutulmuşlar bu imtihan-dan başarı ile çıkanlar daimi öğretmenliğe geçirilmişlerdir. Emsalleri olan meslek Öğretmen Okulu mezunları ile kıyaslanırsa birisi 5 yıl (Devamı Sayfa 4'de)

GÖRÜŞLER

Belgeli Öğrenciler Konusu

GÜLTEKİN KURDOĞLU

Gazetemizin geçen sayısında, liseden belge almış öğrencilerin meslek okullarına, özellikle Teknik Öğretim Okullarına alınması için çalışmalar olduğu haberi yayımlandı. Bununla ilgili Talim ve Terbiye Dairesinin ön hazırlıkları yaptığı ve ilgili daire müdürlüklerine, görüş bildirilmesi için yazı gönderildiği de verilen haber arasında.

Ayrıca belgeli öğrencilerin meslek okullarına girmesinin şampiyonluğunu yapanlar, biraz da durumu gözlemek ve sosyal adalete saygılı olmak için meslek okullarından belgeli olanların da liseye devam edeceklerini saptamışlar... Ve ileride çatlak sesler olursa, bakan "biz liseden belgeli olanları meslek okullarına aldık ama, meslek okullarından belgeli olanları da liseye alıyoruz," diyecekler.

Bütün bu çabaların altında yatan ve yüz yıldan bugüne değin gelen bir sorun var. Teknik Öğretim Okullarını, Lise ve kolejlerde okuma olanağı olmayan öğrencilerin devam edebilecekleri kurumlar olarak kabullenmek sorunu. Bu sorunu, Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumları her gelen isteklere boyun eğmek durumunda kalmış ve günümüzdeki çıkmazlara doğru gelmiştir. Bu çıkmazlar ve çözümler içinde ön tedbirler alınması gerekirken, düğüm üstüne düğüm atmak gibi belgeli öğrenci konusuna atılıyor. Okuma olanağına kaybetmiş öğrenciler ne olacak denilebilir... Hemen belirtelim ki, uygar milletler bunu çöz-

(Devamı Sayfa 4'de)

DUŞUÇELER

Kuruluş ve Kadro Kanunu Sorunu

Mehmet Ali İŞİKSOLUĞU

Yıllardan beri E.T.Y.Ö. Okulu konusunda yapılan çalışmalar, hazırlanan tasarılar küçümsenmeyecek derecede fazladır. Başından beri belirli illerle saptanmadığından tasarılar arasında oldukça büyük farklar vardır. Daha ziyade olayların gelişimine uyulmuş biraz da sempati toplama amacı ile gerçekleştirilmeyecek hayaller peşinde koşularak toplumun bu konudaki duyguları belirli çıkmazlara yönlendirilmiştir. Bu bakımdan çeşitli alternatiflerden ziyade tek bir nokta etrafında dönülüp durulmaktadır.

TUTÖS Gazetesinin Ocak 1969 sayısında okulla ilgili çalışmalarda tesbit edilen esaslara yer verilmiş, fakat TUTÖS'ün tutumu açık olarak belirtilmemiştir. Saptanan esaslar üzerinde durmadan önce bazı hususları belirtmek gerekmektedir:

Şimdiye kadar problem sadece E.T.Y.Ö. Okulunun problemi, daha doğrusu bu okulun mezunlarının problemi olarak müstakilen ele alınmış bir temel arama yoluna gidilmemiştir. Bu tutum ve izlenen yol, hazırlanan tasarıların gerekçe ve illerlerden yoksun kılması, meseleyi adeta boşluğa, kesinti içinde bırakmıştır.

Meselenin ele alınmasında alt ve üst yapı problemleri gereği gibi incelenerek bunların E.T.Y.Ö. Okulunun problemleri ile olan bağlarını tesbit edilmemiştir. Bu yüzden savunmada, tasarılarla gerekçe bulmada zorluk çekilmiş, bir çok itirazlara bilimsel cevaplar verilememiştir. Bu kopukluk ve boşluk doldurulmadıkça netice elde etmek pek mümkün değildir.

Kopukluğu ortadan kaldırmak için Sanat Enstitüleri, gelişen endüstri ve mühendislik eğitimi için inceleme yapılarak neticelere göre bir bağlantı kurmak zorunludur. Alt yapıda 4 yıla çıkarılması istenen Sanat Enstitüleri vardır. Bu değişikliğin neticesinde programlar yatay ve dikey olarak gelişecek, konuların öğretilmesi biraz daha bilimsel yetkinlik isteyecektir. Tekniker Okulları kapatılacağına göre mühendislerin altındaki kesimin kapatılması için enstitülere biraz daha yük binecek, mezunların yetiştirilmeleri daha zor şartlarda olacaktır. Ağırlaşacak programları gereği gibi işleyip öğretilmeyecekler, bu okullarda öğretmenlik yapacak olanlardır. Bu bakımdan bu öğretmenlerin yetkinlikleri, formasyonları üzerine yeniden, değişik bir açıdan eğilmek zorunlu olacaktır.

Burada şu sorunun bilimsel esaslara ve batı ülkelerindeki uygulamalara göre objektif olarak cevaplandırılması gerekir: Dört yıllık sanat enstitülerinde öğretmenlik yapacak teknik elemanların yetkinlik seviyeleri, formasyonları ne olmalıdır, ya da ne olması gerekir?

Bu sorunun cevabı ise E.T.Y.Ö. Okulunun problemini çözümleyecek ve kopukluğu ortadan kaldıracaktır. Problemin diğer yönü de üst yapı olan mühendislik eğitimi ve endüstri ile ilgilidir. E.T.Y.Ö. Okulunun problemi bu değişen ortama göre de değerlendirilmeli, zincirin halkaları arasında kopukluk giderilmelidir. Değerlendirmede göz önünde bulundurulması gereken diğer bir husus da fonksiyon meselesidir. Çoğu kere yetkinliklerin doğan fonksiyonla görevden doğan fonksiyon karıştırılmakta, ikisi de aynı şeymiş gibi ele alınmaktadır. E.T.Y.Ö. mezunları her şeyden önce birer teknik elemandır.

Öğretmenlik, edinilen bilgi ve becerilerin öğretilmesi ile ilgili bir fonksiyondur. Değerlendirmede bu hususun kesinlik kazanması zorunludur. Diğer bir husus da yüksek dereceli bir okuldan mezun olanlara, mesleklerini belirtmek için verilen demirci, tesviyeci, motorcu ve marangoz gibi endüstriyel değerini kaybetmiş olan meslek adlarıdır. Bu gün, daha ziyade küçük el sanatları sahasında ve çarşıktan yetişenler verilen bu gibi adlar modern endüstri ile çalışma halindedir. Bu konunun öncelikle ele alınması zorunludur.

Burada bir noktayı da belirttikten sonra esas konuya gelmek istiyorum. Bir zamanlar radyoda yayınlanan teknik öğretim saatında bizden bir yöneticiye soru tevhit edildiğinde E.T.Y.Ö. mezunlarının ünvanı "Teknik Öğretmen" demiydi. Biraz yukarıda belirttiğim gibi öğretmenlik görevidir. O bakımdan teknik öğretmen terimi görevden doğmakta ve bir endüstriyel ünvan olma niteliğini taşımamaktadır.

Bu açıklamalardan sonra E.T.Y.Ö. ile ilgili tesbit edilen esasları ele almak ve bazı neticelere ulaşmak istiyorum.

Tesbit edilen esasların birinci maddesine göre okulun amacında bir değişiklik yapılmayacak ve Devletin istihdam politikasına uyulacak, bugünkü gibi dört yıllık bir öğretmen okulu devam ettirilecektir.

Diğer maddelere göre dört yılın üzerine bir yıl daha eklenecek ve bu bir yıl içinde mezuniyet ötesi olarak mühendislik eğitimi, doktora, master gibi çalışmalar yaptırılacaktır. Hülâsa ettiğimiz bu esaslar incelendiğinde bir çok çelişmeler ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki: Dört yıllık okulun amacı öğretmen yetiştirmek olmak üzere tekdir. Mezuniyet ötesi bir yıl içinde ise çok amaçlı olacaktır. Master ve doktora gibi çalışmalar temel öğretimden ziyade bir yeterlik çalışmasıdır. Mühendislik ise temel öğretimle ilgilidir. Buna göre bir yılın bazı kısımları temel öğretim olacak bazı kısımları yetkinliklerle ilgili çalışmaları kapsayacaktır. Bütün bunlar birer çelişmedir. Bir kere amacı öğretmen okulu olarak tesbit edilecek bir okulda, bir yıl ekleyip de mühendislik eğitimi yaptırılmaz. Eklennesi düşünülen bir yıl mezuniyet ötesi, temel eğitim dışında yetkinliklerin değerlendirilmesi ile ilgili bir çalışma içindir. Oysa mühendislik eğitimi temel bir öğretim gerektirir. Bu husus bir yana, amacı başka olan ve ilk sınıflardan itibaren mühendislik eğitimi yapılmayan bir okulda hangi temele ve hukukî esaslara göre ek mühendislik eğitimi yaptırılacaktır? Bu husus hukukî dayanakdan yoksundur.

Başka bir çelişmede endüstri içinde Yıldız Teknik Okulu tipinin dışında mühendis ihtiyacı duyulmadığı iddiasıdır. Oysa Beş Yıllık Kalınma Planlarında bu iddianın aksi görüşler mevcuttur.

Netice olarak şu hususları tesbit etmek mümkündür:

1) E.T.Y.Ö. Okulunun problemi sanat enstitüleri, mühendislik eğitimi ve endüstri ile ilgilidir. Bu hususların ele alınıp değerlendirilmesi yapılmamış, problem belirli temellere dayatılmamıştır.

2) Yapılmakta olan çalışmalar için tesbit edilen esaslar yetersiz ve dayanaksızdır. Hukukî temellerden, modern teknik eğitim esaslarından yoksundur.

a) Dört yıllık eğitim tek bir amaca dayatıldığı halde mezuniyet ötesi bir yıllık sınıf açılmasında çok amaçlılık kabul edilmiş, ortaya bir

(Devamı Sayfa 6'da)

NİŞAN

Teknik Öğretmen
Ömer Özmen
ile
Emine Yıldız
nişanlandılar.

Artvin

★
Teknik Öğretmen
Ali Büyükvadi
ile
Serpil Esin
nişanlandılar.

Ankara 11.2.1969

NİKAH

Öğretmen
Şayeste Tortop
ile

Teknik Öğretmen
Halil Bardak
evlendiler.

Senirkent 16.2.1969

★
Teknik Öğretmen
Ali Rıza Erdem
ile
Lütfiye Saray
evlendiler.

Aydın 23.2.1969

DOĞUM

Teknik Öğretmen
Alaaddin Tunç
ve eşi

oğulları Levent'in doğumunu
kız anne ve babalarına müjdeliler.
Uşak

Selahattin Sarkun Motor-Trafik kitabını yayınladı

İstanbul Motor Sanat Enstitüsü Öğretmeni, üyemiz Selahattin Sarkun "Motor - Trafik soru ve cevapları" isimli bir kitap yayınlamış bulunmaktadır. Kitap 27 Mart 1968 tarih ve 12559 sayılı Resmî Gazete tadilatına göre hazırlanmış olup şoför imtihanında sorulan bütün konuları kapsamaktadır. 128 sayfa olan kitabın fiyatı 5 liradır. Ödemeli olarak gönderilir. İsteme adresi: Selahattin Sarkun P.K. 65 Fatih - İSTANBUL

BİZ BİZE

ÇAĞRI

Ali Haydar ŞAHAN

I
Onuruna düşünün, kişiliğine sahip, ülküsüne bağlı bir milletin çocuklarıdır.

Kökü çok derinlerde olan şerefli bir geçmişimiz var. Çelik irademiz yedi iklim üzerinde bayrak bayrak dalgalanırken, Kardeşliği, insanca yaşama ilkelerini, başkalarının haklarına saygı besleme gibi en ulvi hisleri biz yadık dünyaya...

İftihar eder ve söyleriz ki günün büyük buluşları bizim attığımız temeller üzerinde serpilip büyümüştür. Karlı dağların suyunu alan ve yatağına sığmayan nehirler gibiydik. En çorak topraklara bile suyumuzu yetiştirmesini bildik. Asırlar coşkunluğumuzun türküsü ile inledi. Her yerde biz, her şeyde biz vardık.

II
O koca nehrin düşünürümde.. Yatağına çekilmiş, kurumaya yüz tutmuş.

Karlı dağlar suyunu vermez olmuş.. Tanrının rahmeti bu çatlamış topraklara bir kırbaç gibi de inse, ihtiyar nehrin tekrar o eski debbesine şan ve şerefine kavuşsa.. Olmaz mı?

III
Bu gün iki kişi yan yana geldiğinde tembellikten söz açıyor. Diğer iki kişi de öyle.. A gurubundan bir fert B gurubundan bir ferdin yanına geldiğinde de aynı şikâyetli yapıyor. Şu halde konuşmacıların her ikisinde tembel oluyorlar demektir. Nedenise konuşur oluyorum da yapar olamıyoruz.

Biz asla tembel bir millet değiliz. Sırası geldiğinde altı ayda kurtarılamaz denilen topraklarımızı altı saatte kurtarırsak da, dün tepeden baktıklarımız bugün neden bize aydan bakar..

Üstümüzdeki miskinliği silkip atmamak zamanı gelmiştir.

Yıldız yemiş müsterek bir kararımız olmalıdır. İlk önce kendimiz hesap vermesini bilmeliyiz. Her günün sonunda yatağına uzandığımız zaman -Bu gün ne yaptım- diye blâncomuzu çıkartabilmeliyiz. İkinci gün kötü kabul ettiklerimiz değil iyi kabul ettiklerimiz yapmalıyız.

Çalışmalıyız, bilinçli bir şekilde çalışmalıyız.

IV
Bir kişiden çok bir örgütün ildirliğine ihtiyacımız vardır.

Bu örgüt bizim örgütümüz olacaktır. Günün koşullarına göre silâhlansın İkinci bir kurtuluş savaşına hazırlanmalıyız. Bir savaş olmalıdır bu. Mesleki ve teknik eğitimin vereceği bir savaş..

Ve savaş büyütülmeli, bütün yurdu kaplamalı, şehit ve gazi olmanızın kalmamalıdır.

Tekan Kurucuları Toplandı

Bir müddetden beri kuruluş hazırlıkları yapılan "TEKNİK ÖĞRETMENLER SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ", kısa adıyla "TEKAN" Kurucu Ortaklar toplantısı 16 Şubat pazar günü, Ankara'da Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Konferans Salonunda yapılmıştır.

Kurucu Yönetim Kurulu adına

toplantıyı açan Gıyasettin ERCİ yapılan çalışmalar hakkında ortaklara geniş bilgi vermiştir.

Fevzi GÜVEN'in Başkanlık ettiği toplantıya Ankara dışından bir çok ortak katılmıştır. Söz alan ortaklar yapılan çalışmalar hakkında görüşlerini bildirmişler ve şirketin biran evvel kurulması temennisinde bulunmuşlardır.

Dinleyiciler olarak bazı Teknik Öğretmenlerin de izledikleri toplantı çok samimi ve ılımlı bir hava içinde sona ermiştir.

İşleri dolayısıyla Kurucu Yönetim Kurulundan ayrılan iki üyenin yerine Fevzi GÜVEN ve Ethem TORUN seçilmişlerdir. İlk Toplantısını yapan Yönetim Kurulu kendi arasında aşağıdaki şekilde işbölümü yapmıştır:

Başkan : Necdet BOZALAN
Sekreter : Etem TORUN
Muhasip : A. Kadir GÜRSER
Üye : Gıyasettin ERCİ
Üye : Kemal DEVECİ
Üye : Salm KÖKLÜ
Üye : Fevzi GÜVEN

Kurucu Ortaklar Toplantısında verilen bilgilerle alınan kararlar bir Bildiri ile Teknik Öğretmenlere duyurulmuştur.

Gazetemiz mütebbis arkadaşlarımız, bütün Teknik Öğretmenleri TEKAN'a Kurucu Ortak olmakla acele emellerini tavsiye eder.

—oO—

Süsleme Demirciliği

Yazarı: Hikmet Çalışkan

Süsleme Demirciliğinin tarihçesi stiller hakkında bilgi, Gereçleri Süsleme tekniği ve yapılmış süslü demir işlerine ait resimler. Kitap Avrupa Kâğıt offset baskı olarak basılmış olup, fiyatı 40 TL. dir. İsteme adresi: Hikmet Çalışkan Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmeni - ANKARA

NOT: 10 kitap siparişinde % 10 tenzilat yapılır.

ACI İKİ ÖLÜM

Merhum Erdoğan SARSILMAZ

Merhum Ahmet KASAPÖĞLÜ

TUTÖS'ün Bursa Temsilcisi, E.T.Y.Ö. Okulunun 1959 mezunu Erdoğan Sarsılmaz bir süreden beri çekmekte olduğu hastalıktan kurtulmıyarak 21.2.1969 günü vefat etmiştir.

1931 de Kırklareli'de doğan merhum, ilk öğretmenliğine Zonguldak Sanat Enstitüsünde başlamış ve 1963 de Bursa'ya nakil olmuştur. Bursa Sanat Enstitüsünde görevli evlen vefat eden Erdoğan Sarsılmaz evli olup bir çocuğu bulunmaktadır. On yıllık öğretmen olduğundan mekullikden istifade edemeyen merhum için Bursa Sanat Enstitüsü bir bağış kampanyası açmıştır.

Öte yandan E.T.Y.Ö. Okulunun 1951 mezunu olan Ahmet Kasapoğlu uzun süreden beri çektiği hastalık için tedavie gittiği Almanya - Mü-

nich'de 21.2.1969 günü vefat etmiş ve cenazesi yurda getirilerek 27.2.1969 günü Ankara'da toprağa verilmiştir. Ankaralı Sanat, İzmir Mithatpaşa Sanat, Ankara2. Sanat Enstitüleri ve Tekniker Okullarında öğretmenlik yapan merhum Kasapoğlu, 1957 de öğretmenlikten ayrılarak, Nato Hava meydanları ve akaryakıt tesisleri genel müdürlüğünde görev almıştı. Merhum, ilgili Genel Müdürlükçe İtalya ve Almanya'ya gönderilerek ihtisas yapmış bulunmaktaydı.

Çevrelerinde, çalışkan ve iyi huylu oluşları ile çok sevilen Erdoğan Sarsılmaz ve Ahmet Kasapoğlu'nun genç yaşta ölümleri üzüntü yaratmıştır.

TUTÖS, iki arkadaşımıza Tanrıdan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diler.

TÜTÖS Merkez yönetim kurulu 8. toplantısı yapıldı

TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulunun 8. toplantısı 15.2.1969 günü sendika genel Merkezinde yapılmıştır. Merkez Yürütme Kurulunun Merkez Yönetim Kuruluna sunmuş 3 aylık çalışma raporu şöyledir:

GİRİŞ

TÜTÖS Merkez Yönetim Kurulunun, 29 Ekim 1968 tarihinde yapılan son toplantısında kabul edilen 3 aylık Faaliyet Programına uygun çalışmaları yapan TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulu daha önce başlanılan işlerin bir kısmını sonuçlandırmış bir kısmını da sonuçlanma aşamasına ulaştırmıştır.

TÜTÖS Merkez Yürütme Kurulunun bugüne değin yaptıkları şüphesiz yapmak istediklerinden azdır. Teknik Öğretmenlerin yıllardan beri çözüm bekleyen birçok sorunları vardır. Ancak, bu sorunların çözülmesi büyük çapta yönetmeliklerin ve yürürlükte olan bazı yasalardan değiştirilmesini gerektirmektedir. Bunun güçlüğü ortadadır. Temsil etmekte olduğumuz Teknik Öğretmenler topluluğumuzun mesleki ve sosyal sorunlarına çözüm yolları ararken diğer meslek gruplarının ve asıl önemlisi toplumun uzun vadeli çıkarlarını gözönünde bulundurmamak mecburiyetinde olduğumuz unutulmamalıdır. Çünkü, Sosyal Hukuk Devleti düzeni içinde Sendikal kuruluşlar toplum çıkarlarıyla çatışan ve çelişen eylemlere girişmek ve isteklerde bulunmamak durumundadırlar. TÜTÖS hemen belirtelim ki, başlangıçta beri bir uzlaşma havası içinde çalışmalarını sürdürmüş ve diğer sendikal kuruluşlarla işbirliği yaparak ortaklaşa eylemlere girişmiştir. TÜTÖS'ün diğer Sendikal Kuruluşlarla işbirliği yaparak giriştiği ortaklaşa eylemlerin dayanışı, Lâik Cumhuriyet ilkelerini ve Sosyal Hukuk Devleti düzenini, ülkeye, bütün gerekleriyle gerçekleştirilme olanağı veren DEVRİM ANAYASASINI savunma düşüncesi olmuştur. TÜTÖS Yöneticileri her şeyden önce, çalışmalarını sürdüren Lâik Cumhuriyet ilkelerine bağlılıktan ayrılmamak, eylemlerinde de Devrimci Anayasa Çizgisinin gerisine düşmemek kararındadırlar.

1) E.T.Y.Ö.O. KURULUŞ VE KADRO KANUNU

E.T.Y.Ö.O. Okulunun, işleyişini düzenleyen ve varlığını tanımlayan bir Kuruluş ve Kadro Kanununa kavuşturulması bizler için öteden beri tasarı olmuştur. Daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi TÜTÖS, Kuruluş ve Kadro Kanununun hazırlanmasında mezunların ünvan ve yetkilerinin tanımlanması, okula gerçek anlamda bir yüksek öğretim kurumuna kimliği kazandırılması, okula sağlam bir denetleme düzeninin kurularak eğitim ve öğretim işlerinin sozlaşmasının önlenmesi gibi görüşlere öncelik ve ağırlık verilmesini savunmuştur.

Yaklaşık olarak 1 yıl süren araştırma ve çalışmalardan sonra hazırlanan Kuruluş ve Kadro Kanunu Tasarısı E.T.Y.Ö.O. Öğretmenler Kurulunda oybirliğiyle kabul edilerek Milli Eğitim Bakanlığınca intikal ettirilmiştir. Tasarı günün gereksinime ve koşullarına göre hazırlanacak öğretim programlarıyla E.T.Y.Ö.O. Okulunda öğrencilere 4 yıl içinde öğretmenlik formasyonunun kazandırılmasını öngörüydü. Hazırlanan bir Kanun Tasarısını zaten Bakanlık tarafından olduğu gibi benimsenmesi beklenilmez. Önemli olan özün benimsenmesidir. Güvenilir kaynaklardan edinilen bilgiler Kuruluş ve Kadro Kanunu Tasarısının esaslarının Talim Terbiye Dairesince Benimsenmediği ortaya koymuş bulunmaktadır. Bizi asıl üzen hemen belirtelim ki, Kuruluş ve Kadro Kanunu Tasarısının hazırlanmasında katkıda bulunan bazı çevrelerin esaslar reddedildiği halde Talim Terbiye Dai-

resince ortaya atılan fikirleri, hiç-gibi kabul etmesi olmuştur. Talim bir tepki göstermeksiniz olduğu Terbiye Dairesi E.T.Y.Ö.O. Okulunun eski şekliyle olduğu gibi kalmasını ancak mezunlardan mühendis olmak isteyenlerin açılacak özel bir sınıfta 1 yıl daha okuyarak mühendis olmalarını önermiştir. Hele 2. Beş Yıllık Kalkınma Planı uyarınca önümüzdeki yıllarda açılacak orta okullara dayalı Teknisyen Okullarında öğretmenlik yapabileceklerin ancak mühendisler olabileceği görüşünün Talim Terbiye Dairesinde taraflar bulması ve E.T.Y.Ö.O. içinde mühendislere öğretmenlik formasyonu kazandıracak özel bir sınıfın ihdasının düşünülmesi gerçekten üzerinde önemle durulmuş gereken bir konu olarak karşımıza çıkmış bulunmaktadır.

TÜTÖS her meselede olduğu gibi burada da fikirlerden sapma ve alınan kararlara uymama şeklinde kendini gösteren samimiyetsizliğe karşı duracaktır. Milli Eğitim Bakanına, Talim Terbiye Dairesi Başkanına ve Teknik Öğretim Müsteşarına göndermiş olduğumuz 23 Ocak 1968 tarih ve 499/94 - E sayılı yazıda etkili olamamıştır. Öyle anlaşılmaktadır ki, yukarıda belirtmiş olduğumuz görüşler esas kabul edilerek Talim Terbiye Dairesince yeniden hazırlanan Kuruluş ve Kadro Kanunu Tasarısı, gerekli işlemler tamamlandıktan sonra Hükümet Tefkifi olarak B.M.M. Başkanlığına gönderilecektir.

2) TÜTÖS SOSYAL GRUP SİGORTASI

TÜTÖS Sosyal Grup Sigortasına ilişkin çalışmalar sonuçlanmış bulunmaktadır. Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketiyle TÜTÖS arasında, daha önce hazırlanmış bulunan Sosyal Grup Sigortası sözleşmesi imzalanmış ve onaylanması için Ticaret Bakanlığına gönderilmiştir. Sosyal Grup Sigortası sözleşmenin imzalanması yürürlüğe girmesine yeterli değildir ayrıca Ticaret Bakanlığınca da onaylanması gerekmektedir. 10 Ocak 1969 tarih ve 550/94 - H sayılı telgrafla sözleşmenin Ticaret Bakanlığının tarafından onaylanıp onaylanmadığı Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketine sorulmuş ve TÜTÖS Genel Merkezine gelen 13 Ocak 1969 tarih ve Hayat Servisi 7/137 sayılı cevabı yazıda pek yakında tasdik işleminin tamamlanacağı bildirilmiştir.

3) EK DERS ÜCRETLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ

Bilindiği gibi Sayıştay Başkanlığının 10 Şubat 1968 tarih ve 564159 sayılı Genelgesi uyarınca Ek Ders Ücretlerinin vergilendirilmesinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104. maddesine bağlı 2 numaralı cetvelin uygulanması gerekmektedir. Ancak, Sayıştay Genel Kurulunca alınan kararın başlangıçta Maliye Bakanlığı tarafından benimsenmemesi uygulamayı geciktirmiş ve Ek Ders Ücretlerinin vergilendirilmesinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104. maddesine bağlı 2 numaralı cetvelin uygulanması gerektiği bildirilmiştir. Gelir Vergisi Genel Tebliğinin yayınlanmasından bu yana Ek Ders Ücretlerinin vergilendirilmesinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun 104. maddesine bağlı 2 numaralı cetvel uygulanmakta ve 1 Mart 1968 tarihinden itibaren Ek Ders (Devamı Sayfa 4'de)

Siverek Sanat Enstitüsü Çalışmaları ilgi görüyor

Geçen yıllarda bazı hadiselerle huzursuzluk yuvası haline gelen Siverek Sanat Enstitüsü, yeni idareci ve öğretmenleri eleme vermeleri ve azımlı çalışmaları sonucu verimli bir şekilde eğitim ve öğretime girmiş bulunmaktadır.

Çevredeki okullar ile kültürel çalışmalarla bulunan Sanat Enstitüsü bu arada Kız Sanat Ortaokulu ile "Müzik ve Folklor Şenliği" geçsini düzenlemiştir. Müzikli gece çevrede ilgi ile izlenmiştir.

Elektro-Mekanik Sanayi tesisleri teknik öğretmen arıyor

TÜTÖS Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne:

Yurt dışında ve içinde çalışan işçilerin sermayesi ile kurulan ELEKTRO - MEKANİK SANAYİ TEŞİSLERİ A.Ş. Tesislerini ve ilk tecrübe çalışmalarını tamamlamış bulunmaktadır.

Halen trafo, seksiyoner ve tevazi panoları ile, buna mümasil çeşitli elektrik araçları imal etmekteyiz.

Fabrikamızın Teknik Müdürlüğüne Yüksek Teknik Öğretmen Okulu elektrik bölümü mezunu bir arkadaşınızı yapmaktadırlar.

Ayrıca fabrikamızın elektrik aletlerini idare edecek, mensuplarımızdan ehliyet ve liyakatı sizce mabut ve kifayeti görülen bir elektrik bölümü mezunu ile bir makine bölümü mezunu elemana ihtiyacımız vardır.

Bu hususun gazeteleniz vasıtasıyla ilgililere duyurulmasını bilhassa rica ederiz.

Saygılarımızla
ELEKTRO - MEKANİK SANAYİ TEŞİSLERİ A.Ş.
ALİ KOL
İd. Müd.

Adres: Sümer Han Kat: 2 No: 205 Balıkesir

Haydarpaşa Sanat Enstitüsünde açılan kursun 1. devresi bitti

Balıkesir — Özel

1968-69 öğretim yılında İstanbul Haydarpaşa Sanat Enstitüsü ile İstanbul Sanayi Odasının müştereken açmış oldukları birinci devre Meslek Tekâmül kurslarının son emresi dolayısıyla 7.2.1969 tarihinde Sanayicilerin, Sanayi Odası temsilcilerinin Enstitümüz yönetici ve öğretmenlerinin, kursierlerin hazır bulunduğu bir gece tertiplenmiştir.

Gecede Enstitü Müdürü İsmail Tekin'in açış konuşmasıyla Sanayiciler adına, Sanayi Odası ve kursierler adına birer temsilci konuşmuş kursun önemi ve faydaları üzerine konuşmuşlardır. Gecede Enstitü müzik köşesi başkanı Ali Galip Ersel'in üstün çalışması eseri olan Halk türkülleri ile Folklor ekibi büyük bir takdir toplanmıştır.

Bilhazere kursierlerin kurs belgeleri tevzi edildi ve dört aylık bir zaman içerisinde yapılan işlerden donatılan sergi gezilmiş, büyük ilgi toplanmıştır.

"Zaferan yüzlerce babası vardır, yenilgi ise öksüzdür." KENNEDY Tevekkeli yıllardır süregelen yolgelerin babası bulumuyorum.Ş. Ş.

KÖSEM DEN

KIRINTILAR

"Gerek yetiştirilmemizden ve gerekse görev anlayışımızdan dolayı mesleki yaşamımızın bizde bırakmakta olduğu kırmızıları ifadeye çalışır."

HALİS ÇETİNKAYA

VAH, VAH.

İstanbul'da baslatılıp Ankara'da başarısızlıkla bitirilen oyun tekrar İstanbul'da sahneye konma çabasında. Hemde bu kez iki ayrı plyesle..

Galiba birincisi büyük fiyasko ile son buldu, ikincisi henüz imzasız yazıyla taktiminde.

Çoğunluk, parçalamaya, tek elde tutma edebiyatı yerini, gerçeklere yasalara dayamayla sosyal ve ekonomik hakların savunulabilmesi devre bıraktığı hâlâ duymayanlara duyuruyor.

Bunları bilmemezlikten gelmekle, cemiyetleri ele geçirmede odalara birşeyden haberi olmayanları doldurmakla, cemiyet kuralları kelime ebekleriyle çözmekle, yalvarca sarf edilmiş temiz hizmetlere camur atmamakla, ucuz kişiler yardımıyla namusu ile inanmış yetenek ve olanaklarıyla topluluğuna hizmette bulunanlar hakkında fısıltı bildirileri yayımlamakla amaca varılacağı kamılayorsa aldanıldığını bir kez daha hatırlatalım.

Aldatma devrin çok gerilede kaldığını göremeyenler, çok iyi bilsinler ki, Teknik Öğretmenlerin çevrelerinde oynamak istenen oyunları çok yakından izlemekte ve sinsice sürdürülme kisten bu çabalarda karşılayacak değin kuvvetlidirler. Ve bu kuvveti üç, beş kişiye kamılayarak onları iftiralara susturup emellerine ulaşacaklarına inanıyorsa da güne aldınıyor, haberiylelim. Zayıf ve iki yüzlü oyuncuları, teşhisleri gerçeklerin altında kendiliklerinden silinip bir kenarda unutulup gideceklerdir.

Teknik öğretmenlerde, anayasa ve yasalarda yol göstericiliği altında ekonomik ve sosyal haklarını daha geniş olanakları altında sağlamayı, bilgilerini daha iyi ve daha geniş çapta toplumsal hizmette kullanmayı tabii ki isteyecektir. Bu istegi duyarken veya talep ederken kişileri karşısında bulacağı veya göreceği fobiside de değildir. Ve hiçbir teknik öğretmenin hiçbir toplumun veya örgütün ekonomik, sosyal haklarına karşı olması da düşünülemez. Düşünenlerin, Mesleki ve Teknik Öğretimin bütünlüğünü ve hizmetini zedeleyenlerin kimler olduğunu her sağ duyu sahibi çok iyi bilir.

Vah, vah. Demek ki oyun aynı oyun, değişen sahnede ki dekor ve bazı oyuncular. Sabırla tekrar seyredeyim.

DÜZEN..

Demokratik düzen, ekonomik ve sosyal haklarda dengelliliği ön görür. Ülkeler için dengesizlik huzursuzluğun temelidir. Gelişmiş ülke ekonomisi sağlam, sosyal barış içinde yaşanan ülke demektir. Gelişmiş ülke sermayesi ve bilimsel şekilde iyi eğitilerek yetiştirilmiş ve meslek, iş görür duruma getirilmiş emeği bol ülke demektir. Paraya hurs, emeğe tiksinti duygusu ülkeyi ahlâk çöküntüsüne dolayısıyla geri kalmışlığa doğru hızla sürükler götürür.

Evde, alilde başlayan eğitim ve kazandırılan görgü ülke Milli Eğitimi içinde şekillendirilir, geliştirilir. Gelişen teknolojik dünyada, alilde başlayan eğitim, Milli Eğitim teorisi - pratik eşliği inancı içinde planlamak zorundadır. Yaratmanın insan denen yaratıcı verildiği zekâyı barajlamak, gelişmesini engellemek ülke yararına değil zararına. Zekâyı bilimsel şekilde eğitmek, işletmek, geliştirmek ülke yöneticilerinin görevleri arasındadır. Bu alanda Milli Eğitimin teknişyenleri olan öğretmenler gerektiği dek yararlanılabilmek için de iyi öğretmen yetiştirilmiş olmak, huzur içinde iyi çalışması ve onlara gereken saygının duyulmasını sağlamak gereklidir. Rasgele kişilere bu mesleğin sorumluluğunu teslim etmek yararlı değildir.

Ülkenin gelişmesi Milli Eğitimin bilimsel olarak planlanmasında, eğitimi gerçek yattırarak kabul edilmesinde, iyi yetiştirilmiş öğretmenlere ve yetenekli eğitim yöneticileriyle olacağına inanılmalıdır.

İyi eğitilmiş insan emeğe, paraya, ülkesine, insanlarına saygı duyan insan demektir. Ve başkasının da kendisinin gibi bir sosyal ve ekonomik hakka sahip olduğunu kabul eder ve onun hakkının başladığı noktada kendisinin de bitteneğini iyi bilir.

Tekan Kurucu Yönetim Kurulundan Bildirilmiştir

A — 16.2.1969 günü yapılan Kurucu Ortaklar Toplantısında, Yönetim Kurulu tarafından şu bilgiler verilmiştir:

1. Şirkete 130 Teknik Öğretmen Kurucu Ortak olarak kaydolunmuştur.
2. Şirket Sermayesi olan 1000 hissedin 600'ü satılmıştır.
3. Satılan hisselerin 1/4'ü karşılığı olarak 70.000 TL. TEKAN adına İş Bankası Dışkı Şubesinde 921 No. lu hesaba yatırılmıştır. Satılan hisselerin taksitle ödenmesi devam etmektedir.
4. Şirketin kurulabilmesi için Kurucu Sermayesi olan 500.000 TL. nin 1/4'ü 125.000 TL. sinin Bankada toplanması gerekmektedir.
- B — Kurucu Ortaklar Toplantısında şu kararlar alınmıştır:
1. 7 Kişilik Kurucu Yönetim Kurulundan işleri dolayısıyla ayrılan iki üyenin yerine Etem Torun ve Fevzi Güven seçilmiştir.
2. Her Ortak'ın alabileceği en fazla hisse senedi sayısı 10'dan 20'ye çıkarılmıştır. Hisse senet sayısını artırmak isteyenler, hemen Şirkete müracaat edebilirler.
3. Şirketin iş sahalarını tayin ve tesbiti, Şirket Ana sözleşmesinin müzakere ve imza edileceği son Kurucu Ortaklar toplantısında yapılacaktır. Geçici Yönetim Kurulu bu konuda gerekli ön hazırlıkları yapacaktır.
4. Şirkete ortak kaydı için çalışmalar hızlandırılacaktır.
5. Kurucu Ortakların hak ve hukukları, Şirket kurulduktan sonra, gerektiğinde sermaye arttırılmasında yeni ortak olabilecekleri lehlerine olarak farklı olacaktır.

C — Yönetim Kurulumuz, yukarıdaki durumlar muvacehesinde çalışmalarını hızlandırmış olup, şirketin bir an evvel kurulmasına kararlıdır. O itibarla, bugüne kadar ortak olmak imkânı bulamamış Kız ve Erkek Teknik Öğretmenlerin derhal aşağıdaki adrese başvurarak "ŞİRKETE GİRİŞ BİLDİRİSİ" istemelerini; şirket resmen kurulduktan sonra Kurucu üye olunamayacağını bütün Teknik Öğretmenlerin bilgilerine önemle sunarız.

ADRES: TEKAN, Menekşe Sokak 6/3 Yenışehir — ANKARA

Başyazı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

yetkililerin Teknik Eğitime ilişkin bazı önemli konulara dikkatini çekmektedir.

Osmanlı İmparatorluğundan Türkiye Cumhuriyetine miras kalan ağır iş borçları, Lozan Andlaşmasının 1929 yılına kadar süren gümrük kısıtlamaları ve bütün dünya ülkelerini etkisi altına alan büyük İktisadi buhran, yurdumuzda sanayinin kurulmasını geciktirmiştir. Gerçek anlamda İktisadi bağımsızlığı korumanın başta gelen şartı sanayileşmektir. 1930 yılında bütçenin yüzde 28,3'ünün Milli Savunmaya, yüzde 14,6'nın Osmanlı Borçlarına, yüzde 15,2'nin Bayındırlık İşlerine gitmesine ve sanayi yatırımlarına bütçede pek az yer ayrılmasına rağmen BEŞ YILLIK SANAYİ PLANLARI hazırlanmış, 1930 - 1940 dönemindeki uygulamaları yurdumuza Karabük Demir-Çelik, Karıkale Silâh Fabrikaları gibi büyük sanayi kuruluşları kazandırılmıştır. BEŞ YILLIK SANAYİ PLANLARI ve uygulama sonuçları, endüstriyel anlamda Teknik Personel ihtiyacını belli etmiştir. Böylece o zamana değin sayısı dokuzu geçmeyen sanat okulları için gelişme ve planlama yapılabilmesi olanağı ortaya çıkmıştır.

Rüştü Uzel'in başkanlığında Tarım, İktisat - Ticaret ve Bayındırlık Bakanlıklarıyla Genel Kurmay Başkanlığı temsilcilerinden kurulu komisyonun hazırladığı raporda Mesleki ve Teknik Eğitimin yöneleceği amaçlar şu şekilde saptanmıştır:

- 1) Mesleği olmayanların eğitimi,
- 2) Çırak Okulları, Sanat Okulları ve Geziel Kurslar aracılığıyla küçük sanat sahiplerinin eğitimi,
- 3) Fabrikalarda çalışacak vasıflı işçilerin yetiştirilmesi,
- 4) Vasıflı işçilerle mühendisler arasında bağlantı kuracak teknik personelin yetiştirilmesi,
- 5) Araştırmacı mühendis, mühendis ve öğretmen yetiştirilmesi.

Bu amaçlara uygun planlama çalışmalarını 1940 yılına değin sürdürülmesi ve uygulamalar Teknik Eğitimi içinde bulunduğu durumluktan, eylemsizlikten kurtararak canlandırmıştır. Ankara'da araştırmacı mühendis yetiştirecek Politeknik Okulunun açılması, Teknik Öğretmen Okulunun takım tezgahlarını yapımına yöneltilmesi ve bu okula devam eden öğrencilere öğretmenlik formasyonu yanında mühendislik formasyonunun da kazandırılarak mezunlara mühendislik ünvanının verilmesi baltalanan uzun vadeli bir plânın gerçekleştirilmesi önemli aşamalarıdır. Bilindiği gibi politenik Okulu için yapılan anıtsal bina dargörsüzlükle Ankara Üniversitesi Fen Fakültesine devredilmiştir. Aradan yıllar geçtiği halde hâlâ Ankara'da bir Devlet Mühendislik Okulu kurulamamıştır. Öğrencilerinin sırtından milyonlar vuran Özel Mühendislik Okulları dururken Devlet Mühendislik Okulu açmak kâdın akına gelir! Teknik Öğretmen Okulunun durumu yürekler acıdır. Sanat Enstitülerinin kararsızlığı bu okullara devam eden öğrencileri, öğrenci vellelerini huzursuz etmiştir. Son yıllarda yapılan çalışmalar, alınan tedbirler bir aşkınlığı dile getirmektedir. Geçmişle bağlarını koparmış, yabancı uzmanların her söylediklerini keramet sayan kimseler, mahzenlerce çürüyen raporlara şöyle bir göz atarak suretyle öğrenebilecekleri çok iyi önceki fikirleri ve önerileri yabancı uzmanların ağızından çıktığı için ilk kez ortaya atılan bir şeymiş gibi sarılmaktadırlar. Alalım Danışma Kurullarını 1927 yılında kabul edilen bir kanunla sanat okullarının eğitim ve öğretim bakımından yönetimi Milli Eğitim Bakanlığına verilmiştir. O zamanlar bu okullara yeni sanat dalları eklenirken görevinin sanayi hayatının izlendiği, sanat okullarına çevre ekonomisi arasında sıkı bağ kurulmaya çalışıldığı yapılan incelemelerden anlaşılmaktadır. Ayrıca sanat okullarının yönetiminde Belediyelere, Ticaret ve Sanayi Odalarına, kredi kurumlarına, özel işyerlerinin sahiplerine resmi işyerlerinin yönetmenlerine söz hakkı tanındığı görülmektedir. Örneğin programlara yeni derslerin eklenmesi, okul bütçesinin düzenlenmesi, mezunlara iş bulunması gibi hususlar bütünüyle yukarıda adı geçen kurumların temsilcilerinden kurulu bir organın sorumluluğuna bırakılmıştır. Ancak zamanla işlerin yürümediği görülmüş, Türkiye'nin kendine özgü koşulları da gözönünde bulundurularak merkezi sisteme dönmekle yararlı olabileceği sonucuna varılmıştır. Şimdi yabancı uzmanlara ve onların dümen suyunu giden kimselere soralım: Danışma Kurullarının eylem alanına itilmesinin yenilik neresindedir?

Danışma Kurullarının yararlı olup olamayacağı akademik bir düzeye tartışılabilir. Ancak bu konuda gerçek yargıyı zaman verecektir. Aslında Teknik Eğitimde Reform adı altında grışılın bu tür hareketler düpedüz bir göz boyamadır. Teknik Eğitimi çıkarmadan kurtarmak için yapancı uzmanları ve onların dümen suyunu gidenleri bırakılmalıdır. Ancak kendimize dönülmelidir. Yabancı uzmanlardan bize hayır gelmez. Amuç dolusu paramızı alırlar, Toplum çıkarlarına öncelik vermezken kimseleri ayartırlar. İnceleme gezileri yapılır, gösterişli programlar hazırlanır, toplantılar düzenlenir, sonunda çıkı çıkı ortaya Danışma Kurulları çıkar ve bunun adına da Teknik Eğitimde Reform denir. Kimseyi aldatmayalım ve kendimize gelelim.

Görüşler

(Baştarafı Sayfa 1'de)

müşler eğitim sistemleriyle. İnsan gücünü en iyi şekilde üretilme kaydırılan yaygın eğitime...

Eğitim ve öğretimde İplerin ucu bir kez kaçmayversin, ne sorunlar çıkar yüzeye. Gözler görmekte ki, belgel öğrencilere yeni okuma hakkı verilmesi konusu bir zorlamanın etkisidir. Günümüzde İlseden belge alanların sayısının kabarcık olduğu bilinir. Belgel öğrenci alleleri ilgili kademelere bir hayli zorlamaya başlamışlar. Ümit dünyası bu! Son yıllarda tek dersten kalanları İktidat bir sinava sokan Milli Eğitim Bakanlığının belgeleri de kurtaramaz mı? Hem sonra efendim! İlseder öğrenci kalabalığından öğretim yapamaz durumda İken, şu teknik öğretim okulları öğrenci bulamıyor çoğu yerde. Böyle sosyal adalet mi olurmuş... Gönderilisin belgeller de oraya. Bu çocuklar İlseden belge almışlar ama, sanat enstitülerini başarılabiller şunun şurasında. Ve ondan sonra da ver elini özel okullar. Dört yıl daha gayret, bas parayı, al mühendislik diplomasını... İnsan gücümüzden bu derece faydalanan Eğitim Bakanlığının yine de tenkid ederiz. Pes doğrusu...

Ne diyelim hep geri kalmıştıktan tuttururuz. Geri kalmışlığın baş nedenlerinden biri, sorumlu yerlerde bulunan çoğunluğun, görevlerini böylesine bir ciddiyet ve heyecanla yapmaları değil midir? Yapılan işler kamu yararına olmazsa, çok kişilerin ve onları kollayan kimselerin yararına da olamaz mı yani...

1064 Sayılı Kanun

(Baştarafı Sayfa 1'de)

lık Sanat Enstitüsü üzerine üç yıl Meslek Öğretmen Okulu tahsil yapmaktır diler ise; 5 yıllık Sanat Enstitüsü üzerine öğretmenlik formasyonu kazandıran beş yıllık başarılı çalışmasına İlaaven ayrıca yetiştirilmesini kazandıran bu güne kadar Memleket ölçüsünde İftihar edecek sayısız meslek erbabı, yetiştirilen ve başkalarını aydınlatırken kendilerini eriten mum misali fedakâr ve çalışkan öğretmenlerimiz 1064 sayılı İltibak Kanunundan faydalanamamış ve bu suretle de kayıplara olmuştur.

Demokratik anlayış içinde 1953 Yılında çıkarılan ve ilk okul öğretmenlerinin tümünü kapsayma alan İltibak kanunu ile sızlanmalara sebep olan 1064 sayılı kanun gelişme halinde. Birist, Tahsil derecesi ne olursa olsun Öğretmenlik gibi ulvi bir mesleği yapacağı İmtihana tesbit edilmiş bir kimseyi seçmeyle ayırmıyor şükâyet konusu olan kanun tahsil kısıveti altında zümrecilik ruhu taşıyor. Milli Eğitim Teşkilâtının bir bölümü olan İlk Öğretim, personell hakkında batı ülkelerinin anlayışını güderken; aynı Bakanlığın diğer bir bölümü olan Teknik Öğretim personeli arasında ayırım yapıyor.

Halen Mesleki ve Teknik Öğretim Okullarında ve Bakanlık Merkez Örgütünde çalışmakta olan bu öğretmenlerimizin de Meslek Öğretmen Okulu ve dengi okullar mezunları gibi İltibak ettirilmesi halinde mevcut eşitsizliğin kalkması adalete İfkelerine uygun olacaktır.

Öte yandan B.M.M. Milli Eğitim Komisyonu İyesti Afyon Milletvekili Osman Atilla, teklifin İbran önce komisyonlardan geçmesi için çalışıldığını söylemiştir.

—o—

Dernek kurulu

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Önertay çalışma raporunu bitirdikten sonra Denetleme Kurulunun raporu okunmuş ve raporların eleştirilmesine geçilmiştir.

Çalışma raporunun görüşülmesi üzerinde ilk sözü Güven Bezaz alarak 10195 sayılı Teknik Personel Kanunnamesi üzerinde yeniden çalışmaları yapıldığını belirtmiş ve durumun İlzemesini söylemiştir. Mehmet Okay İlseden belgel öğrencilerin Teknik Öğretim Okullarına alınmasını sakıncalı olduğunu belirterek teknik öğretmenlere netice almış değildir. Bu arada toplantıyı İzleyen Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarı Arif Tuncel kısa bir konuşma yaparak; teknik eğitim okullarının önünün açılması için çalışmalar yapıldığını, tekinisyon okullarının İleride iyi bir İşleyişle gireceğini, E.T.Y.O. Okulu Kuruluş Kanunu Tasarısının 4 + 1 sekiyle İbütin İstenilenlere uygun olduğunu söylemiştir. Daha sonra Ahmet Metin, İbrahim Paro, Halit Alparslan, Metin Gökyokuş, Ali Erkan, Taner Bingöl söz alarak görüşlerini belirtmişlerdir.

Tenkitleri cevaplandırmak için Yusuf Önertay tekrar söz alarak 10195 sayılı kanunname ile ilgili TÜTÖS'ün çalışmaları yaptığını ve hazırlanacak gerekçe ile Dernek ve TÜTÖS'ün beraber İlgilliler uyuracağını belirtmiş daha sonra Derneğe İyelerin İlgisizliğinden söz açan Başkan Önertay; sendikalar kurulduktan sonra Derneklere olan İlginin her geçen gün azaldığını söylemiştir.

Yapılan seçimler sonunda Dernek Başkanlığına Abdullah Nıncı, yönetim kuruluına; Belkis Balkas, Cavit Sıdal, GüvenBezaz, Ali Bülülköylü, Ziya Filizler, İlhan Sezzin, İbrahim Derin, Şükrü Keskin, Haydar Taymaz, Zeynel Yüksel Denetleme Kuruluna; Necattı polat, Gıyasettin Ercl, Ali Teker Öneritay, Ali Mutlu, Fahrî Zorlu, Tahsin Arsoy seçilmişlerdir.

TÜTÖS 8. toplantısı yapıldı

(Baştarafı Sayfa 3'de)

Ücretlerinden yanlışı uygulama nedeniyle fazla kesilen vergi Defterdarlıklarca öğretmenlere İade edilmektedir.

4) KÜLTÜREL ÇALIŞMALAR

Hazırlanan program uyarınca TÜTÖS Genel Merkezinde bir dizi konferans düzenlemiş bulunuyoruz. Bu konferansları düzenlemekten maksadımız Ankara'da bulunan Teknik Öğretmenleri tartışılmakla olan önemli yurt sorunlarıyla karşı karşıya getirmek ve ülke çapında ünlü olan yazar, düşünür, eğitimci, sendikacı, politikacı ve yöneticileri gerçek kişilik ve fikirleriyle kendilerine tanıtmaktır. Bugüne değin ilkel bir oyun salonu olmakta öteye gidememiş olan T.Ö.D.B. ile ortaklaşa kullandığımız lokalın önemli yurt sorunlarının tartışıldığı bir yer haline getirilerek entellektüel bir havaya bürünmesi gerçekten sevindiricidir. Teknik Öğretmenler arasında fikir hayatına canlılık kazandırmak maksadıyla İleride açık oturumlar da düzenleyerek kültürel etkinliklere daha geniş yer vermek karındayız.

5) GEZİLER

Genel Merkezin, taşra örgütüyle bağlantılarını güçlendirmek ve TÜTÖS'ün çeşitli konularda İlzlediği yolu, savunduğu fikirleri teşkilatı maledebilmek için gezilere devam olmaktadır. TÜTÖS her geçen gün biraz daha güçlenmektedir. Düzenlenen toplantılarda dile getirilen düşünceler Teknik Öğretmenlerin dâvalarına sahip olduğunu bütün acıklığı ile gözler önüne sermiş bulunmaktadır. TÜTÖS'ün "DÜRÜST KALMAK İŞ YAPMAKTAN ÖNEMLİDİR" ilkesine bağlı kalarak sürdürdüğü çalışmalar Sendikamızı bütün engellemelere rağmen Teknik Öğretmenleri temsil eden tek kuruluş durumuna getirmiştir. Teşkilâtımızın hızla gelişmesi, yayın organımızın kişisel didişmelerin ve çıkarların her zaman dışında kalan gerçekçi tutumu çeşitli kaynaklardan Teknik Öğretmenler üzerine yönetilen maksatlı propaganda rın olumsuz etkilerini de silmiştir. TÜTÖS, amaçları ve giriştiği eylemler kamu adına duyurulduka daha fazla benimsenerek, gelişecek ve güçlenecektir.

6) BÜTÇE UYGULAMASI

Bütçe, daha önce de açıklanmış olduğumuz gibi gelir ve gider tahminlerine göre düzenlenip, uygulamada da gelir ve gider tahminlerinin gerçekleştirilmesine öncelik verilir. Çünkü hizmetlerin aksadından yürütülmesi, Bütçenin dayandığı gelir ve gider tahminlerinin gerçekleştirilmesi koşuluna bağlıdır. TÜTÖS'ün 1968 Bütçesinde gelir 96.000 TL. giderler de 88.500 TL. olarak tahmin edilmiştir. Ancak 1968 Bütçe uygulamasında bütün çalışmalara rağmen gelir, tahminlerimizin % 20 ekisigiyle 80.000 TL. olarak gerçekleştirilmiştir. Hemen belirtelim ki, harcamaları gelire denk getirme düşüncesi hizmetleri aksatmıştır. Bu açıklamayı "Deniz Dinlenme Kampı" için bir yer satın alınmayışının nedenlerini daha iyi açıklamak maksadıyla yapmış bulunuyoruz. Şüphesiz sendikal bir kuruluş Ticaret Şirketleri, yardımlaşma ku-

rumları ve Biriktirme Sandıkları gibi düşünülüp değerlendirilemez. Sendikal kuruluşlarda önemli olan tüzük ve çalışma programlarında taahhüt edilen hizmetlerin yapılması, sosyal mesleki ve ekonomik hakların toplum çıkarları ile çelişmeyen ve çalışmayan bir düzeye sunulması ve korunmasıdır. TÜTÖS'ün Tüzüğünde, yürütme ve yönetim organlarının çalışmaları taahhüt edilen hizmetlerin yapılması olduğu kanısındayız.

Durum bilgilerinizi saygıyla sunulur.

Genel Başkan
Mehmet Emin ZORKUN

—o—

1949 Mezunlarının Yemekli Toplantısı

Erkek Teknik Öğretmen Okulundan 1949 yılında mezun olan arkadaşlarımızın "Mezunluyetin 20. Yılı Yemeği", 15 Şubat 1969 cumartesi akşamı Bulvarı Palas Restoran'da yapılmıştır.

20 yıldır biribirlerinin görmemiş olan sınıf arkadaşlarının buluşup görüşmelerine vesile olan toplantıya yurdun çeşitli köşelerinden gelen 40 mezun katılmıştır. Ayrıca çeşitli özlüferi sebebiyle toplantıya katılanlardan 10 tebrik telgrafı gelmiştir.

Toplantıya edebiyat görmüş sınıf arkadaşlarıyla Türk büyüklerini aziz hatıralarına buluşup görüşmelerine vesile olan toplantıya yurdun çeşitli köşelerinden gelen 40 mezun katılmıştır. Ayrıca çeşitli özlüferi sebebiyle toplantıya katılanlardan 10 tebrik telgrafı gelmiştir.

Toplantıda 25. yılda tekrar buluşma kararı alınmıştır. Buna göre gelecek yemekli toplantı 1974 yılı Şubat ayında yapılacaktır.

Teknik Öğretim Gecesi Yapıldı

TÜTÖS'ün düzenlediği Teknik Öğretim Gecesi 7 Şubat 1968 günü gecesi Devedam Otelinde yapılmıştır. Geceye, yıllardır beraber olabilmenin ölemini çeken çoğunluğu Teknik Öğretmenlerin katıldığı üçyüzü aşkın davetli katılmıştır. Yan yana masalarda yenilen yemeğin tatlı sohbeti ile geç saatlere kadar eğlencilen gece, sürprizlerle geçmiş-

G. Başkan Tarsus ve Mersin'e gitti

TÜTÖS Genel Başkanı sel felâketinden zarar gören Teknik Öğretmenlere geçmiş olsun demek ve İyelerle bazı sendikal konuları görüşmek maksadıyla 6 Şubat 1969 perşembe günü Tarsus'a gitmiştir. Kız ve Sanat Enstitüsü Öğretmenlerine yapılan toplantıda İyelerimiz özellikle sosyal güvenlik ve sosyal haklar üzerinde durmuşlardır. Aynı gün öğleden sonra Mersin'e geçen Genel Başkanımız Sanat Enstitüsü Öğretmenlerinin düzenlemiş olduğu bir toplantıya katılmıştır. Teknik Öğretmenler bu toplantıda yapmış oldukları konuşmalarda E.T.Y.O. Okulu Kuruluş ve Kadro Kanunu sorunu ile Sanat Enstitülerini yeni statüsüne değinmişler ve görüşlerini açıklamışlardır.

DÜŞÜNCELER

(Baştarafı Sayfa 2'de)

gelişme çıkmıştır. Bu demektir ki çok amaçların, öğretmenlik hariç, tabanı yoktur.

b) Mezuniyet ötesi çalışmalarda temel öğretimin anlamı karıştırılmış, mühendislik mezuniyet ötesi bir çalışma imiş gibi ele alınmış, eğitim ve hukuki dayanaktan yoksun hale sokulmuştur.

3) Bizce problemin çözümü, ilk sınıflardan itibaren yatay ve dikey geçişli çok amaçlı bir sisteme göre örgütlenebilir. Ünvan meselesi ve çeşitli alanlara eleman yetiştirme ancak bu yolla mümkün olur. Yoksa üniversiteler bile doğru dürtüst mezuniyet ötesi çalışmalar yapamazken, bir yıl ekleyip mezuniyet ötesinde her şeyi halledeceğim gibi boş bir hayale kapılmak bu toplumun avutulması demektir.